

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

1. An morituro liceat respuere medicamentum, dum adest spes salutis? Et an infirmus teneatur parere Medico applicanti medicinas, distincto præcepto obedientiæ, sed tantum præcepto, quo est adstricus ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

Sup. hoc in §. 1. M^ultum practicabilis est questio ista, & in Ref. leg. & in Ref. 131. §. aduersarios habemus; ideo sententiam affirmatiuam Sed ego, sed docent communiter DD. ita Lessius lib. 2. cap. 11. dub. lege eam per 13. n. 78. Sotus de iust. lib. 5. q. 10. art. 2. Villalobos in totam.

summa tom. 2. tr. 1. diff. 3. 6. n. 13. Fabrus de ref. in 4.

lent. dif. 1. 5. q. 3. c. 4. n. 130. Salon. in 2. 2. D.

Thom. q. 6. art. 2. contr. 18. Nauar. lib. 2. c. 4. n. 288. Sayt.

in clavi Regia lib. 1. c. 6. n. 2. & 26. Mald. in 2. 2. tr.

7. c. 1. dub. 6. & alij quam plures penes ipsos. Probatur

hac opinio, quia in tali casu leditur proximus in re

magni momenti, quod merito agerimur ferre mili-

fieri. Nec valer dicere, quid taliter infamatus ius ad

famam non habet, quia sine cuiusquam iniuria, & abs-

que fraude eam possidebat, eaque adhuc diu fuisse

fructuaria. Ergo contra charitatem est, illum bono no-

nmine spoliare, praesertim si nihil commodi proueniat

de detractione. Ita Lessius, qui limitat hanc senten-

tiam. Primo, si ille partim curat se alibi infamari, quod

sepe fieri solet, praesertim si procul absit. Secundo, si

quis ob graue crimen fuerit publice punitus; tunc

enim sepe expedit talia ad edificationem narrari.

2. Sed ad tollendos omnes scrupulos, his non ob-

stantibus existimo probabiliter sic detrahentes non

peccare, neque contra iustitiam, neque contra charita-

tem. Et ita docet nonissimè Fagundez *prac. 2. lib. 5. c.*

3. n. 14. Vbi sic asserit. Vera sententia docet non esse

peccatum mortale, neque contra charitatem, neque

contra iustitiam, detegere notorum crimen facti, vel

in iuri, hoc est, vel per rumores, & famam publicam, vel

per sententiam iudicis in alio loco, & regione, vbi

ignorabatur, & personis qui nihil de illo sciebant, in

fama illuc breui, sive post longum tempus, sive nun-

In indice primo huius Tom. 8. lege Apendicem ad hunc Tract. 7. Vbi inuenies alias quam plurimas Diff. mis. & dispersas per alios Tom. Tract. & Res. que simili pertinent ad hunc Tract. 7. de Furo, & Restitutione. ¶

TRACTATVS OCTAVVS DE CASIBVS OCCVRRENTIBVS TEMPORE MORTIS.

RESOLVTIO PRIMA.

*An moriturus licet respire medicamentum, dum adeat
spes salutis?*

*Et an infirmus teneatur parere Medico applicanti me-
dicinas, distincto praecepto obedientia, sed tantum prae-*

ceps, quo est adstrictus propriam vitam conservare?

*Et an infirmus, si comedat, vel bibat rem nocuam pu-
tans, vel non adverteat, quod ei nocebit, non peccat mor-
taliter, immo si credat, quod ob id enuerit ei aliquod no-
cumentum sed non magnum: Ex p. 5. tr. 3. Ref. 135.*

Sup. hoc su-
pta in tr. 5.
Tertio lici-
tum est
omittere,
cursum ad
lin. 4.

RE^{SP}ONDEO negatiuè notandum est tamè
hic obiter, licetum & meritorium esse vi-
ris perfectis respire medicinā in aliqui-
bus morbis, & doloribus grauibus non asserētibus per-
iculis mortis, v.g. in dolore passionis iliaca remedia
omittere ad profectum spiritualem & carnis mortifica-
tionem, & ad expeditum dolores Christi in passione.

2. Nota etiam quod si infirmus comedat, vel bibat
rem nocinam, putans, vel non advertens quod ei noce-
bit, non peccat mortaliter, immo etiam si credat, quod ob

quam peruentura sit. Sic ille, qui validissimi rationib;
probat hanc sententiam, & citat pro illa Caet. tom. 2.
opus. 3. 1. resp. 9. Nauarum in summa c. 18. n. 16. &
Maiorem in 4. dis. 21. qu. 2. Hanc opinionem docet
etiam Azorius p. 3. lib. 13. c. dub. 8. & Villucius tom. 2.
tr. 32. c. 9. n. 235. qui se remittit ad Nauarum & Caet.
vbi supra. Et illam probabilem esse putat Nauarum
in 3. part. tom. 1. q. 80. art. 6. diff. 3. s. hac difficultate
etiam ignorabatur? Ex p. 4. tr. 4. & Milc. Ref. 138.

3. Fundamentum vero contraria sententie, quod
docet Lessius, reprobatur solide à Fagundez. Igitur
viatores abstinent à similibus detractionibus, sed
si detrahant non peccabunt mortaliter, ut patet ex di-
ctis, neque contra charitatem. Sed ad alia denunciari.

§. 1. C^{ONTRA} plures negatiuam sententiam docet
part. 3. tr. 5. ref. 17, in cuius confirmatione
adduxi aliquos Doctores, quibus nunc addo Samellem
Lublinum in summa ca. conse. ver. fama. n. 2. vbi sic art.
Infamatum aliquid iuridice, aut publice alibi proderet
non est mortale, nec vila restituiri obligatio. Ita illi, q.
& ante illum Emmanuel S^a ver. infamare, n. 5, igitur in
tali casu non peccatur contra iustitiam, neque contra
charitatem. Sed scio concordiam sententiam multos
docere, afferentes tales peccare contra charitatem sed
nostra opinio non est minus probabilis.

id enuerit ei aliquod nocumentum, sed non magnum,
vt dolor aliquis capitis, vel maior aliqui febris, non
peccaret mortaliter, quia nocumentum non est mag-
num, imò licet ex intentione illud intenderet, neque
etiam peccaret mortaliter. Sic docti iuniores, & haec
omnia docet Sanchez in opus. 1. 1. lib. 5. c. 1. dub. 3. n.
7. & 8. cum Nauarro c. 11. n. 41. Caetano in 2. 2. q. 97.
art. 1. & aliis.

3. Non desinam tamen hicnotare quod infirmis
non tenetur parere Medico applicanti medicinas,
distincto praecepto obedientia, sed tantum praecepto
quo est adstrictus propriam conferuare vitam, & ita
docet Sancius in select. dis. 13. n. 8. & Salas de legib.
dis. 10. fel. 1. n. 2.

RESOLVTIO II.

*An famina etiam ignobilis in periculo mortis licet
offendere verenda Chirurgo?*
*Et quid, si medicamentum possit adhiberi ab offere-
re, vel alius forminis, an tunc virique teneatur fama
etiam nobiles illa sufferere, & verenda supradicti et
streticibus offendere? Ex p. 5. tr. 3. Ref. 138.*
¶. 1. Repondeo